

Izhaja vsak
dan razen
nedelj in
praznikov.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETO—YEAR XL

Entered as second-class matter January 28, 1918, at the post-office
at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL. SREDA 20. FEBRUARJA (FEBRUARY) 1918

STEV.—NUMBER 42.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

PRIPOROČILA POLJE- DELSKEGA ODDELKA.

Farmarji morajo sezati več pšenici in fitola ter rediti vod klavne živine, zlasti preštevov.

VSEAK KOSOKR ZEMELJE MO- RA BITI OBDELAN.

Washington, D. C. — Poljedelski tajnik Houston priporoča, da se letos poseže s splošnimi daniki pšenico še 2,500,000 akrov, tako da bo 21,142,000 akrov posejanih s pšenico.

Stevilo prasičev je treba pomnožiti za petdeset odstotkov.

Pridelati je treba več sladkorne pese in sladkornega trsta. Pomnožiti je treba proizvodnjo raznih rastlinskih sirupov, ker sirupi nadomestujejo sladkor.

Izdelki iz mleka se ne smejo znizati, ampak jih je treba pomnožiti, da z njimi lahko zaračunamo zaveznike.

Na vsak način mora biti pridelik sladkega in irskega krompirja normalen, čeprav je bil pridelek v letu 1917 izredno velik. S krompirm je treba posaditi normalno število akrov.

Zelo važni za živinorejo so pašniki, seno in druga krma. Kjer koli je mogoče, naj se ponosni pridelki vsakovrstne krme.

Stevilo goveje živine ne sme pasti pod sedanje stevilo, ampak je treba povsod še pred ponanžiti, kjer koli pripravljajo v to razmere.

V prehranitvi igraeta vašno ulogo fižol in grah, ki imata veliko hranilno moč. Kjenkoli je mogoče, naj se pridela več graha in fižola kot lani.

Bilo velikih mest in industrijskih središč naj se ponosno vrti, pripravljajo predsedniku, da še vrakov govori proti tem, da bodo pomoravski mestni civilni mornarjev na transportih.

Vseka družina, ki ima košček zemlje, naj ga obdelava in pridelava njem zelenjavno za domačo potrebo.

VEČ PŠENICE JE PRIPOROČLJIVO FARMARJEM.

Washington, D. C. — Ameriški farmarji morajo pridelati letos več pšenice in zrediti več živine, posebno prasičev.

To je jedro vojnega programa poljskega departmента za leto 1918.

Rejo prasičev omejujejo tudi ozkorčne občinske odredbe v mnogih mestih, ki prepovedujejo rediti prasičev in jih nadomestiti s pametnimi odredbami, ki določajo, da morajo biti svajaki čisti, bi ne bilo vednega taranja, da primanjkujeta prasičevvo meso in slani.

Farmarji sami ne morejo izvršiti vsega, zato je treba, da jim mesta pridelo na pomoč in jim pomaga rediti živino in prasičev.

Klub temu, da smo v vojni in živilsko upravo priporoča varčevati z živili, je v mestih še toliko odpadkov, da bi lahko z njimi zredili nekaj tisoč prasičev.

VOJAKI MORAO PITI LAHKA VINA.

Baltimore, Md. — General Joseph E. Kuhn je dejal, da ameriški vojaki na francoski fronti dobivajo lahka vina, da to ni potrebno in tudi ne gloda discipline.

Dobivanje lahkega vina na fronti je potreba. Voda v mnogih kraji je tako onesnažena, da se je ne sme pit, ker škodi zdravju. Če hočejo iz onesnažene vode napraviti pitno vodo, jo morajo kemično predelati, kar ji da zoper okus.

Vsledtega je general Pershing sledil francoski navadi in dovolil vojakom lahka vina.

"Taka vina ne škodijo in ne morejo iz človeka napraviti pijanca. Obstoja, da sta različeni pijski in nemoralnost, je budoma.

Najti morajo se tako obnašajo onkraj, da so Američani lahko po-

ORGANIZACIJA MOR- NARJEV PROTESTIRA.

Prodosednik mornarske unije je predložil kongres protest proti inklučiviti mornarjev z ladij.

POMORSČAKI NA TRANSPOR- TIR.

Washington, D. C. — Andrew Furnesseth, predsednik mornarske organizacije International Seamen's Union in oče mornarskega zakona, je šel pred zborišči odsek za mornarske zadeve, da protestira proti inklučiviti organiziranih mornarjev z ladij, ki križajo Atlantik pod ameriško zastavo.

Zavzei je stališče in dokazeval, da pojdje mornarska rezerva na ladje, ki prevažajo dete, muncijo in potrebitine za zavezniške, da moranje potem izginsti z teh ladji, civilni mornarji in licenzirani mornarski častniki. Če po končanosti vojne ne bo na ladjah ameriških civilnih mornarjev, bo ameriška trgovska mornarica uničena. Ameriška mezdna letevica za mornarje, bi ne bila več v veljavni in mornarski zakon, ki izravnava mezo, da mornarji lahko izhajajo v tej državini, bi bil izgubljen.

Furnesseth je predložil kopije memoranduma, ki ga je izročil prejšnjemu pondeljku predsednik Wilson, ki je obljubil, da o stvari konferira s Hurleyjem, predsednikom ladijskega odbora, in s tajnikom Danielsem in Bakerjem. Mornarji zdaj upajajo, da odvirojo napad, ki je zvršen na mornarski zakon.

V peticiji so organizirani mornarji izjavili predsedniku, da še vrakov govori proti tem, da bodo pomoravski mestni civilni mornarjev na transportih.

Zaprti je izguba človeške delavne moči. Treba je trikrat toliko moč iz mornarskih rezerve kot trgovskih mornarjev, da vodijo ladjo.

Prvič je izguba človeške delavne moči. Treba je trikrat toliko moč iz mornarskih rezerve kot trgovskih mornarjev, da vodijo ladjo.

Drugič je izguba na tonaki. prostor za blago je treba štiritočati za moč, ki je številno in izvedbeno moči.

Tretjič je izguba mornarjev. Mnogi izjavljeni in izvedbeni trgovski mornarji in oficirji bi bili izključeni radi telesnih pohabljnosti in starosti iz mornarske rezerve, čeprav lahko zdaj jadrajo povsod. Na tisoč teh moči je glede v obraz nevarnosti potapljal, odkar se je pojavila. Še 25 odstotkov od teh izvedbenih mornarjev bi mogli porabiti v mornarski rezavi. Drugih 75 odstotkov bi bilo žrtvovanih, ko jih najbolj potrebujemo.

Cetrtič je izguba lojalnosti. "Okoli 600 odstotkov teh moči ameriškega državljanstva. Kljub temu da so podaniki nevtralnih in zaveznih držav, so lojalni napram Združenim državam. So održali zavzetje in izvedbeni mornarji. Tej moči se nimajo za drugo zavzetosti kot za svobodo, ki jim jo daje mornarski zakon. Dokazati hočejo svetu, da je svoboden mornar boljši od tlačnega. Če bodo odklonili njih prostovoljno službo na uslužno moč, ki so manj izvedbeni, tedaj bodo mornarji občutili, da se jim ne zaupa. Nudi bodo delo drugič in bodo izgubljeni za morje."

Petič ni varno. V začetku vojne je štela mornarica 18,000 moč premašio. Vsi, ki so se od tega časa vpisali v mornarico, niso izšolani v mornarstvu. Do sedaj je najboljše orokje proti potapljalcu brzini ladje in njeno izvedbeno moči.

Sestič je nepotreben. Po novem zakonu je sedaj izdanih po novem zakonu 36,000 certifikatov za zmožne mornarje, ali 13 izvedbenih mornarjev pride na vsako ameriško ladjo, ki nosi nad 100 ton. Povprečno pa potrebujemo le sedem izvrgenih mornarjev na vsako ladjo.

Furnessethovo izjavo podpirajo kapitan W. A. Westcott, predsednik organizacije mornarskih kapitanov, oficirjev in pilotov na pacifičnem obredu in znani mornarji, član mornarske unije v ruselthovi izjavi.

NOVI MILJONI ZA GRADNJO LADIJ.

Mornariški tajnik zahteva od Kongresa des 200 milijonov dolarjev več za nove ladje.

HITRA GRADNJA.

Washington, D. C. — Mornariški tajnik Daniels je vprašal kongres, da dovoli \$230,077,152, da izvrši mornariški program.

\$100,000,000 je potrebnih, da pohitite z gradnjo ladij. Mr. Daniels pravi, da pojde večji del vaste za gradnjo ladij, ki so manjše kot križarji. Razložil je tudi s kakano hitrije grade razruševalce v nekaterih ladjevnicah. Valedi tega je mogoče, da tem ladjevnicam površje gradnjo novih razruševalcev.

Sklenjenih je tukaj novih pogodb, polovico teh pa zgradi v mornariškem arzenalu na Mary Islandu, Cal. V tem arzenalu so spustili v 4 mesecih razruševalca v morje, ki je bil dovršen do 68 odstotkov.

Mornariški tajnik je nadalje naznani, da je imenovan eden, kateremu načeljuje podpredsednik A. G. Whitehalter, ki ima nalogo, da preštudira načrt za ladje, ki se ne pogrenejjo.

ZELENJNIČKA MEZDNA KOMI- SILJA JE DOKONČALA ZASLJEVANJE.

Washington, D. C. — Zastopniki železničnih delavcev so dokončali s pričetkom pred železnično mezdno komisijo in komisijo za pretrgala zasedanja. Snide se zapet k zasedanju, ko jo pozove Lame, predsednik komisije in tajnik za notranje zadeva.

Zastopniki starih železničnih bratovščin so protestirali takoj v začetku zasljevanja proti nazivnosti železničnih uradnikov. Razložili so jim, da komisija želi dobiti vsakovrstne informacije in da bodo nekateri železnični uradniki zaslišani.

James Hennessey je priporočil, da so natakarji v obedinih vodili delavce tudi deležni osmurnega dela. V minih 14 dneh je delal vsaki dan povprečno po trinajst ur. Dva natakarja sta pa delala po 19 ur dnevno. Take delovne razmere za natakarje vladajo na pennsylvanski železnični.

Zahvalevši so \$150 minimalne mesečne mezdu mesto sedanjih mezdnih razredov po sto in stopet v dvajset dolarjev, poleg par tistih danov.

Prvič je izguba človeške delavne moči. Treba je trikrat toliko moč iz mornarskih rezerve kot trgovskih mornarjev, da vodijo ladjo.

Drugič je izguba na tonaki. prostor za blago je treba štiritočati za moč, ki je številno in izvedbeno moči.

Tretjič je izguba mornarjev. Mnogi izjavljeni in izvedbeni trgovski mornarji in oficirji bi bili izključeni radi telesnih pohabljnosti in starosti iz mornarske rezerve, čeprav lahko zdaj jadrajo povsod. Na tisoč teh moči je glede v obraz nevarnosti potapljal, odkar se je pojavila. Še 25 odstotkov od teh izvedbenih mornarjev pride na vsako ameriško ladjo, ki nosi nad 100 ton. Povprečno pa potrebujemo le sedem izvrgenih mornarjev na vsako ladjo.

Sestič je nepotreben. Po novem zakonu je sedaj izdanih po novem zakonu 36,000 certifikatov za zmožne mornarje, ali 13 izvedbenih mornarjev pride na vsako ameriško ladjo, ki nosi nad 100 ton. Povprečno pa potrebujemo le sedem izvrgenih mornarjev na vsako ladjo.

Furnessethovo izjavo podpirajo kapitan W. A. Westcott, predsednik organizacije mornarskih kapitanov, oficirjev in pilotov na pacifičnem obredu in znani mornarji, član mornarske unije v ruselthovi izjavi.

MOGOČE PRIDEJO NOVE SPREMEMBE V GENERAL- NEM STABU.

Washington, D. C. — Vojni de-

partment se peča z novo reorganiza-

cijo generalnega štaba, ki daje

generalu Goethaku več moči.

Armedni oficirji se bavijo z načrtom, da iz treh divizij v generalnem štabu napravijo eno di-

zajetje, ki bo načelo generala Goethala. Če se to izvrši, bo generalni štab sestal iz treh divi-

zajetje, ki bo načelo generala Goethala.

London, 19. februar. — Tukaj javljajo, da je prišlo iz Petrograda uradno poročilo, ki se glasi, da je nemški brez boja vzeli Dvinsk in Lutsk. Pogoji so aneksije in štiri milijarde dolarjev odškodnine. Bolševiki zmagujejo v Ukrajini in na kozaškem ozemlju. Kaledin je izvršil samomor.

TURKI IN BOLGARI NA ZAPADNI FRONTI.

30.000 Turkov in Bolgarov v Bolgariji. Američani odbili zračne napade na fronti.

USPEHI FRANCOOV.

Amsterdam, 19. februar. — "Nieuwe Rotterdamsche Courant" je objavil poročilo s holandske medije, da je prišlo 30.000 Turkov in Bolgarov v Verviers, štirinajst milij vzdolno od Liega v Belgiji.

(To je prva vest o turških in bolgarskih četah na zapadni fronti. O prihodu avstro-ogrskih čet sporočajo že dalj časa. Ako je gornja vest resnična, tedaj bodo zdržane države vsekakor napovedale vojno Bolgarski in Turški, kajti v tem slučaju pridejo američki čete v dotiku s Turki in Bolgari).

Sklenjenih je tukaj novih pogodb, polovico teh pa zgradi v mornariškem arzenalu na Mary Islandu, Cal.

Washington, D. C. — Mornariški tajnik Daniels je vprašal kongres, da dovoli \$230,077,152, da izvrši mornariški program.

\$100,000,000 je potrebnih, da pohitite z gradnjo ladij. Mr. Daniels pravi, da pojde večji del vaste za gradnjo ladij, ki so manjše kot križarji. Razložil je tudi s kakano hitrije grade razruševalce v nekaterih ladjevnicah. Valedi tega je mogoče, da tem ladjevnicam površje gradnjo novih razruševalcev.

Sklenjenih je tukaj novih pogodb, polovico teh pa zgradi v mornariškem arzenalu na Mary Islandu, Cal.

Washington, D. C. — Mornariški tajnik Daniels je nadalje naznani, da je imenovan eden, kateremu načeljuje podpredsednik A. G. Whitehalter, ki ima nalogo, da preštudira načrt za ladje, ki se ne pogrenejjo.

Zvesti o kapitulaciji bolševikov.

VESTI O KAPITULA- CIJI BOLŠEVIKOV.

Iz Petrograda je prišla vest, da je bolševiška vlada prisiljena podpisati mir pod nemškimi pogoji, ko so Nemci brez boja vzeli Dvinsk in Lutsk. Pogoji so aneksije in štiri milijarde dolarjev odškodnine. Bolševiki zmagujejo v Ukrajini in na kozaškem ozemlju.

Stavka v papirnicah.

Oregon City, Oregon. — Marsikdo se morda vprašuje, kaj se je zgodilo s slovensko naseljino v Oregon City; pred nekaj leti so bili dopisniki iz naše naselbine tako na glas, toda vsi so odšli za boljšim kruhom v druge kraje, ostali pa jim bomo moralji knalu slediti. Nekaj je bila tukajšnja slovenska naseljina tako velika, sedaj pa je tu le še 25 družin in nekaj samev. Naši rojaki so započeli večinoma v tukajšnjem papirnici, ki so pa že od 25. oktobra pr. leta na stavki.

Crown Wilamette Paper Co. je znana po vsej Ameriki kot ena največjih družb za izdelovanje papirja. Pred štirimi leti sta tu eksistirali dve družbi, namreč Willamette Pulp & Paper Co. in Crown Columbia P. & Paper Co. Leta 1913 sta se združili v eno korporacijo s 13 milijoni dolarjev kapitala pod imenom Willamette Crown Paper Co. Ta družba lastuje velike papirnice v Kanadi, v Washingtonu, California in tu v Oregonu. Delavske piače pri tej družbi so že od nekaj slabe. Svoječasno so bile delovne ure 12 do 13 ur na dan in plača je bila \$1.75 do \$2.20 na dan. Pred dvema leti so vpeljali osemurni delavnik, toda dela so pa postala tako težava, da morajo delavej narediti v osmih urah skoro toliko dela, kot prej v 13 urah. Delavstvo je prileč spočnati potrebo organizacije, da si njo izboljšajo svoje žalostno stanje. Mesec junija prešlo leto so se organizirali in stopili v stavko, ki je trajala samo teden dni. Družba je pregovorila delavce, da so vrnili na delo s pogojem, da bo podpisala pogodbo in priznala pogodbo po preteklu tridesetih dni. Tu so delaveci napravili največjo napako, ker so verjeli siadkini obljubam premestnih družbinih uradnikov, ki so imeli v pogajanjih z delaveci najzahrbnejše namene. Družba si je v tem času preskrbel stavgokazov, a za obljube, ki jih je dala delavecem se je zmenila ni. To je dal delavstvu povod, da je dne 25. oktobra stopek zavetki, ki traže sedaj že skoro štiri meseca. Zastavko je okoli 1400 mož, med njimi precej Slovencev. Potek stavke ni posebno zadovoljiv za strakajoče delave.

Cudim se, da ni dozdaj nihče sporocil slovenskim delavcem o tej stavki in jim priporočal, naj ne hodijo v te kraje za delom. Ko jih človek opazuje, kadar so nekoliko vinjeni, kako so takrat val napredni in se v svoji navdušnosti celo trkajo po prsih. Stavgokazov med našimi rojaki ravno ni; morda bi se že kdo vrnil na delo, ko bi ne bili vsi člani tukajšnjega družstva naše jednote.

Med masami delavstvu ni niti od daleč toliko sloge, kot med podjetniki, kadar se slednji nahajajo v boju proti delavstvu. Precej se jih je vrnilo že na delo; tudi prihajo po zimi v tukajšnje papirovne kmetije, ki pomagajo ubijati stavko.

Ko je zastavko delavstvo preje omenjene družbe, je dala svoja narodila tovarni Hayley Pulp & Paper Co.; toda ko so delaveci spoznali takano družbu, so izjavili, da ne bodo izdelovali narodič za tovarno, v kateri so delaveci na stavki. Ako noči družba odkloniti narodila tovarne, kjer se delavstvo nahaja v boju za izboljšanje svojega položaja, bomo tudi mi zapustili delo in jim v njihovem boju pomagali. Ker družba ni hotel ugoditi zahtevi delavecev, so tisti dan stopili iz solidarnosti v stavku. Sedaj delajo samo skebe, ki so jih družbe navlekle iz raznih krajov Amerike in nekaj domov.

Priporočam rojakom, naj ne hujte sem za delom, dokler se razmere ne spremene. Če ne bo nihče drugi poročal o nadaljnem poteku stavke, se bom pa zopet jaz ojanila, četudi sem le malo vaje na pisavi.

Zena slovenskega trpina.

Barberton, O. — Neizprosna smrt je pretrgala nit življenja rojaku Matiji Kramarju. V Ameriki je bilz do dolgo vrsto let. Dom je bil iz Iga pri Ljubljani. Tu zaveta ženo in pet otrok. Bil je veden član družstva Triglav, štev. 48, S. N. P. J., kakor tudi društva Mr. Martina, štev. 44, J. S. K. J. Slednjega je bil ustanovitelj ter veden uradnik do ustanovitve.

Moline, Ill. — Iz malih in velikih naseljin se čitajo poročila o delovanju za Slovensko republičansko združenje, ki postaja ve-

sta v nepridakovano obiljem številu.

Tisti, ki se niso člani nobenega društva, so ob tej prilikri lahko spoznali, kako skrbe društva za svoje člane. Ne odlisaite s pristopom v društvo, kajti nihče ne ve, kje ga doleti nesreča ali bolezni. Društvo Triglav, ki je eno najmočnejših društev v tukajšnjem naseljini in veja najmočnejše in najnaprednejše slovenske podporne organizacije, vam bo vedno nudilo varno zavetje v slučajih bolezni ali nesreč. Pristopajte vanki, da s tem ojačate naše vrste in pomagate — sebi.

Martin Železnikar.
(Pismo iz Afrike priobčimo v eni prihodnjih izdaj. Op. ured.)

Ladysmith, B. C. — Na seji društva Orel štev. 109, S. N. P. J., se je sklenilo, da se javno zahvalimo vsem društvi, ki so prispevali na pomoč našemu bratu Alex Gusalu.

Ker nismo poslali nobenemu društvu potrdila za prijeto svoto, bomo tu priobčili svoto in številko društva, ki jo je poslalo. Do 10. februarja smo prejeli slednje svote: štev. 4, \$2; štev. 9, \$4; štev. 26, \$2; štev. 27, \$2.50; štev. 52, \$3.60; štev. 88, \$2; štev. 96, \$1; štev. 101, \$3.92; štev. 110, \$5; štev. 112, \$7.41; štev. 113, \$4.05; štev. 117, \$2; štev. 132, \$5.50; štev. 203, \$5.05; štev. 209, \$2; štev. 220, \$4.25; štev. 221, \$2.30; štev. 225, \$4.20; štev. 229, \$3.50; štev. 240, \$4.55; štev. 241, \$2.35; štev. 250, \$3; štev. 259, \$1.75; štev. 264, \$3; štev. 265, \$5; štev. 271, \$4.50; štev. 281, \$2.65; štev. 292, \$2; štev. 310, \$2; štev. 311, \$4; štev. 314, \$5.24; štev. 317, \$2; skupaj \$108.32.

Celo svoto smo izročili bratu Gusalu dne 10. februarja. Vsem darovalcem za bratsko pomoč še enkrat hvala.

Za društvo Orel, štev. 109, S. N. P. J., Anton Turk, predsednik; L. N. Vukmanovich, tajnik; P. Fullo, blagajnik. Društveni pečat.

Lyons, Ill. — V 37. številki Prosvete sem čital poročilo tajnika lokalne organizacije S. R. Z. v Chicago, ki med drugim omenja tudi naše društvo kot sledi: Društvo George Washington št. 270, SNPLJ, v Lyons, Ill., se je pridružilo članski lokalni organizaciji in tako ob pristopu prispevalo \$5 v blagajno lokalne organizacije.

Društvo se je zavezalo, da bo redno vsak mesec prispevalo to sveto (\$5). Ker je vse naše gibanje odvisno od prostovoljnih prispevkov, je želeli, da bi tudi druga društva posenemala vugled društva George Washington.

Da ne bo morebitnega nesporazumljivja med članstvom našega društva in lokalno organizacijo in tako ob pristopu prispevalo \$5 v blagajno lokalne organizacije.

Društvo se je zavezalo, da bo redno vsak mesec prispevalo to sveto (\$5).

Ker je vse naše gibanje odvisno od prostovoljnih prispevkov, je želeli, da bi tudi druga društva posenemala vugled društva George Washington.

Da ne bo morebitnega nesporazumljivja med članstvom našega društva in lokalno organizacijo in tako ob pristopu prispevalo \$5 v blagajno lokalne organizacije.

Društvo se je zavezalo, da bo redno vsak mesec prispevalo to sveto (\$5).

Ker je vse naše gibanje odvisno od prostovoljnih prispevkov, je želeli, da bi tudi druga društva posenemala vugled društva George Washington.

Da ne bo morebitnega nesporazumljivja med članstvom našega društva in lokalno organizacijo in tako ob pristopu prispevalo \$5 v blagajno lokalne organizacije.

Društvo se je zavezalo, da bo redno vsak mesec prispevalo to sveto (\$5).

Ker je vse naše gibanje odvisno od prostovoljnih prispevkov, je želeli, da bi tudi druga društva posenemala vugled društva George Washington.

Da ne bo morebitnega nesporazumljivja med članstvom našega društva in lokalno organizacijo in tako ob pristopu prispevalo \$5 v blagajno lokalne organizacije.

Društvo se je zavezalo, da bo redno vsak mesec prispevalo to sveto (\$5).

Ker je vse naše gibanje odvisno od prostovoljnih prispevkov, je želeli, da bi tudi druga društva posenemala vugled društva George Washington.

Da ne bo morebitnega nesporazumljivja med članstvom našega društva in lokalno organizacijo in tako ob pristopu prispevalo \$5 v blagajno lokalne organizacije.

Društvo se je zavezalo, da bo redno vsak mesec prispevalo to sveto (\$5).

Ker je vse naše gibanje odvisno od prostovoljnih prispevkov, je želeli, da bi tudi druga društva posenemala vugled društva George Washington.

Da ne bo morebitnega nesporazumljivja med članstvom našega društva in lokalno organizacijo in tako ob pristopu prispevalo \$5 v blagajno lokalne organizacije.

Društvo se je zavezalo, da bo redno vsak mesec prispevalo to sveto (\$5).

Ker je vse naše gibanje odvisno od prostovoljnih prispevkov, je želeli, da bi tudi druga društva posenemala vugled društva George Washington.

Da ne bo morebitnega nesporazumljivja med članstvom našega društva in lokalno organizacijo in tako ob pristopu prispevalo \$5 v blagajno lokalne organizacije.

Društvo se je zavezalo, da bo redno vsak mesec prispevalo to sveto (\$5).

Ker je vse naše gibanje odvisno od prostovoljnih prispevkov, je želeli, da bi tudi druga društva posenemala vugled društva George Washington.

Da ne bo morebitnega nesporazumljivja med članstvom našega društva in lokalno organizacijo in tako ob pristopu prispevalo \$5 v blagajno lokalne organizacije.

Društvo se je zavezalo, da bo redno vsak mesec prispevalo to sveto (\$5).

Ker je vse naše gibanje odvisno od prostovoljnih prispevkov, je želeli, da bi tudi druga društva posenemala vugled društva George Washington.

Da ne bo morebitnega nesporazumljivja med članstvom našega društva in lokalno organizacijo in tako ob pristopu prispevalo \$5 v blagajno lokalne organizacije.

Društvo se je zavezalo, da bo redno vsak mesec prispevalo to sveto (\$5).

Ker je vse naše gibanje odvisno od prostovoljnih prispevkov, je želeli, da bi tudi druga društva posenemala vugled društva George Washington.

Da ne bo morebitnega nesporazumljivja med članstvom našega društva in lokalno organizacijo in tako ob pristopu prispevalo \$5 v blagajno lokalne organizacije.

Društvo se je zavezalo, da bo redno vsak mesec prispevalo to sveto (\$5).

Ker je vse naše gibanje odvisno od prostovoljnih prispevkov, je želeli, da bi tudi druga društva posenemala vugled društva George Washington.

Da ne bo morebitnega nesporazumljivja med članstvom našega društva in lokalno organizacijo in tako ob pristopu prispevalo \$5 v blagajno lokalne organizacije.

Društvo se je zavezalo, da bo redno vsak mesec prispevalo to sveto (\$5).

Ker je vse naše gibanje odvisno od prostovoljnih prispevkov, je želeli, da bi tudi druga društva posenemala vugled društva George Washington.

Da ne bo morebitnega nesporazumljivja med članstvom našega društva in lokalno organizacijo in tako ob pristopu prispevalo \$5 v blagajno lokalne organizacije.

Društvo se je zavezalo, da bo redno vsak mesec prispevalo to sveto (\$5).

Ker je vse naše gibanje odvisno od prostovoljnih prispevkov, je želeli, da bi tudi druga društva posenemala vugled društva George Washington.

Da ne bo morebitnega nesporazumljivja med članstvom našega društva in lokalno organizacijo in tako ob pristopu prispevalo \$5 v blagajno lokalne organizacije.

Društvo se je zavezalo, da bo redno vsak mesec prispevalo to sveto (\$5).

Ker je vse naše gibanje odvisno od prostovoljnih prispevkov, je želeli, da bi tudi druga društva posenemala vugled društva George Washington.

Da ne bo morebitnega nesporazumljivja med članstvom našega društva in lokalno organizacijo in tako ob pristopu prispevalo \$5 v blagajno lokalne organizacije.

Društvo se je zavezalo, da bo redno vsak mesec prispevalo to sveto (\$5).

Ker je vse naše gibanje odvisno od prostovoljnih prispevkov, je želeli, da bi tudi druga društva posenemala vugled društva George Washington.

Da ne bo morebitnega nesporazumljivja med članstvom našega društva in lokalno organizacijo in tako ob pristopu prispevalo \$5 v blagajno lokalne organizacije.

Društvo se je zavezalo, da bo redno vsak mesec prispevalo to sveto (\$5).

Ker je vse naše gibanje odvisno od prostovoljnih prispevkov, je želeli, da bi tudi druga društva posenemala vugled društva George Washington.

Da ne bo morebitnega nesporazumljivja med članstvom našega društva in lokalno organizacijo in tako ob pristopu prispevalo \$5 v blagajno lokalne organizacije.

Društvo se je zavezalo, da bo redno vsak mesec prispevalo to sveto (\$5).

Ker je vse naše gibanje odvisno od prostovoljnih prispevkov, je želeli, da bi tudi druga društva posenemala vugled društva George Washington.

Da ne bo morebitnega nesporazumljivja med članstvom našega društva in lokalno organizacijo in tako ob pristopu prispevalo \$5 v blagajno lokalne organizacije.

Društvo se je zavezalo, da bo redno vsak mesec prispevalo to sveto (\$5).

Ker je vse naše gibanje odvisno od prostovoljnih prispevkov, je želeli, da bi tudi druga društva posenemala vugled društva George Washington.

Da ne bo morebitnega nesporazumljivja med članstvom našega društva in lokalno organizacijo in tako ob pristopu prispevalo \$5 v blagajno lokalne organizacije.

Društvo se je zavezalo, da bo redno vsak mesec prispevalo to sveto (\$5).

Ker je vse naše gibanje odvisno od prostovoljnih prispevkov, je želeli, da bi tudi druga društva posenemala vugled društva George Washington.

Da ne bo morebitnega nesporazumljivja med članstvom našega društva in lokalno organizacijo in tako ob pristopu prispevalo \$5 v blagajno lokalne organizacije.

Društvo se je zavezalo, da bo redno vsak mesec prispevalo to sveto (\$5).

Ker je vse naše gibanje odvisno od prostovoljnih prispevkov, je želeli, da bi tudi druga društva posenemala vugled društva George Washington.

Da ne bo morebitnega nesporazumljivja med članstvom našega društva in lokalno organizacijo in tako ob pristopu prispevalo \$5 v blagajno lokalne organizacije.

PROSVETA

GLASILLO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglašev po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zadnjene države (izven Chicago) in Canada \$3 na leto, \$1.50 za pol leta in 75c za tri meseca; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.15 za tri meseca.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawndale 4635.

Datum v oklepaju n. pr. (December 31-17) poleg vasega imena in naslova posenem, da vam je s tem dnevnem potisku naročnina. Ponovite jo pravdelno, da se vam ne ustavi list.

Kajzer si plete vrv.

Tolpa tiranov v kajzerjevem gnezdu, ki po "božji previdnosti" izvršuje velebanditsko delo v Nemčiji in zunaj Nemčije, je ponovila vojno proti Rusiji. Pravzaprav to ni več vojna, temveč navadna roparska ekspedicija v deželo delavcev in kmetov, ki hočejo živeti v miru in urediti notranje zadeve svoje svobodne republike.

Hindenburg, Ludendorff in ostali kajzerjevi hajduki so sklenili, da je treba bolševike "kaznovati". Ruski delavci in kmetje so namreč zakrivili "zločin", ker niso hoteli podpisati pogodbe, da bodo živel "v miru in prijateljstvu" z nemškimi imperialisti in kapitalisti, zato jih je treba kaznovati. Kako bo demokratična ruska republika sprejela diktirano "kazen", je drugo vprašanje, katerega se danes ne dotikamo. Gotovo je, da bolševiki ne verujejo v doktrino Tolstojeve neresistence in bodo vpravili sredstva za obrambo socialistične Rusije, ako se počaže, da je kajzerjev namen uničiti proletarsko republiko.

Kajzerska Nemčija je hotela oslepariti bolševike s svojo cigansko diplomacijo v Brest Litovsku. Njen namen je bil pridržati vse okupirano ozemlje in si podvreči vso ostalo Rusijo s serijo trgovskih in gospodarskih pogodb tako, da bi postala slovenska republika druga Avstrija — ponižna dekolja Berlin. Toda bolševiki se niso dali ugnati. Končno se je Nemčiji posrečilo dobiti v nastavljeni past delegat iz Ukrajine, zastopnika buržoazne naviake, katere eksistenco je komaj od danes do jutri. Maloruska buržoazija je prodala Ukrajino avstro-nemškim imperialistom, ali delala je račun brez krčmarja; revolucionarni vseruski sovet je izpodbil noge ukrajinskim izdajalcem in kakor izgleda vsa stvar, ne bodo v Nemčiji in Avstriji jedli kruha iz ukrajinske moke.

Danes je jasno, da je kajzer temeljito pogorel z vsemi svojimi diplomatskimi triki, da bi zvabil ruske revolucionarje na led in zdaj bi se rad maščeval. Vprašanje pa je, kako bo ljudstvo v Nemčiji in Avstro-Ogrski gledalo na to novo roparsko igro. Ljudstvo je pozdravljalo mir in se veselilo kruha, a zdaj naenkrat ni prvega ne drugega. Nenameto miru je nova vojna in s kom? Ali bodo uverili gladino ljudstvo, da je vojna s svobodno republiko potrebna za obrambo in svobodo Nemčije in Avstrije, kjer se še zbirajo ostanki največjih tiranov na svetu?

Nikdar ne moremo verjeti, da bo ljudstvo v centralnih državah mirno gledalo novo vojno z Rusijo. Vsake potrežljivosti, pa naj sega do neba, mora biti enkrat konec. Avstro-nemški imperialisti počenjajo ravno to, kar je potrebno, da izzovejo revolucijo v Nemčiji in Avstro-Ogrski. Igrajo se s potrežljivostjo ljudske mase in s tem je naravnost šegetajo na ustanek.

Ako si niso avstro-nemški imperialisti in militaristi še nikdar nastavili večje zanke okrog vrata, si jo nastavljajo zdaj, ko misljijo, da bodo z želesno pestjo stril revolucijo v Rusiji. Kakor gotovo po nočnem mraku zasije sonce, tako gotovo pride dan revolucije tudi v Nemčiji in Avstro-Ogrski, zmagovalne revolucije, ki se bo strašno maščevala nad rabi milijonskih žrtev.

Blagosloviljen bodi dan!

Klic "živila ameriška republika!" je na mestu in tudi najbolj zagrizen monarhist nima ugovora, čeprav danes še ni takih žarkov, ki bi fotografirali misli v glavi. Ampak klic "živila jugoslovanska republika!" je izdajalsko govorjenje in predzvez, ki se upa izustiti kaj takega, je bolševik, ki bi moral priti v "roke pravice". V Milwaukee je bilo nekaj takega slišati na shodu monarhistov. Za koga pa sklicujejo shode?

Poročila, da bo Avstrija "neutralna" v roparski vojni proti bolševikom, so velik bluff. Avstrija je neutralna po izvršenem ropu, ker navadno ji ne ostane nič plena.

Italijanska vlada je obelodaniila pogodbo za aneksijo slovenskih krajev in pravi, da je ni sram. Ruski bolševiki imajo direktno zasluge za Slovence in Jugoslovane sploh, ker so prisili Italijo na solnce, toda njihova krivda ni, če v Rimu še vedno upajo na aneksijo.

Poročila o bitkah na evropskem bojišču so bolj revna, toliko bolj zanimiva so pa poročila o kontestu za tisoč novih naročnikov "Prosvete". Tekma je zelo živahna in kdor misli poskusiti svojo srečo v armadi naših prostovoljev, naj ne čaka zadnjih dni. Naprej, prijatelj! Ne bodi "slacker"!

Izjava Ameriške delavske federacije.

Izvrševalni odbor Ameriške delavske federacije (American Federation of Labor) je obelodani te dni slednjo izjavo:

Pred svetovno krizo smo. Na hajamo se v svetovnem konfliktu, ki mora pokazati v bližnji bodočnosti, da bodo obvezljivi principi demokratične svobode ali principi nasilista. Od izida vojne je odvisna ne samo usoda narodov, temveč usoda vsake občine in sicernega človeka. Nobeno živje je ne ostane nedotaknjeno.

Zmagati morajo načela svobodne demokracije ali pa pruska militarična avtokracija. Kompromisa ne more biti. Ravno tako ne more biti neutralnosti med državami in posamezniki — stati moramo na eni ali drugi strani.

Upanje delavstva leži v svobodi. Ameriški delaveci se ne bodo dali zavesti, niti se ne bodo slepili z misljijo, da usoda vojne ne poseže globoko v naša življenja.

Zmagata Nemčija bi pomenila vsemensko gospodstvo v Evropi in ravnotežje moči za vse svet, katero bi kmalu raztegnila s silo v svetovno kontrolo. Prusianizem znači potlačenje vsakega gibanja v vseh zadevah življenja.

Ako nemški delavci kmalu zameni ne izpremeni sistema tamoznjega režima, je jasno, da mora demokracija premagati avtokracijo na bojnem polju in dobiti pravico, da rekonstruirata razmerje med državami in ljudstvom.

Mirovno pogajanje med Nemčijo in Rusijo je pokazalo, da je zmanjšev poskus za doseganje pravega miru z diplomacijo, dokler ne bodo pruski militaristi prepričani, da ne morejo vplivati na svojega gospodstva vsemu svetu.

Temelj vse pruske organizacije je sila in proti tej sili ni drugačna argumenta, kakor zopet sila, katero Prusi edino razumejo.

Dobs, ko je lahko vsak narod živel po svoje brez ozira na druge države, je za nam. Civilizacija je temo zdržala narode z večimi trgovinami, hitre komunikacijami, interesom in vzajemnimi problemi in stremljenjem. Vsled tega temelj bodočnosti svobodnih narodov na skupni možnosti, kako poiskati najboljšo pot za reševanje skupnih zadev in za dosegajo najvzbudnejše priložnosti do razvoja materialnega blagostanja za vse.

To je zadeva svetovne demokracije in obenem velikega pomenu za delavstvo. Delo ni sekta ali stranka. Delo je gospodina vseh človeških družbi; delo omogoča vsako napredno gibanje vsega človeštva.

Pripravo ljudstvo povsod želi večje priložnosti za življenje. Pokažejo je že, da se rado žrtvuje za ideje. Ljudstvo je v tej vojni za ideje, ki so najbolj izražene v poslanici, predloženi kongresu Združenih držav dne 8. januarja t. l., ki vsebuje program za svetovni mir.

Declaracijo vojnih ciljev predsednika Wilsona je odobrilo organizirano delavstvo v Angliji; declaracija je v popolni harmoniji s temeljnimi izjavami konvencije Ameriške delavske federacije v Buffalu.

V vojni smo za omenjene ideje. Prvo veliko listo padlih smo že čitali in to je komaj začetek. Pred nami je gigantska borba, ki bo preizkusila potprtjenje, možnosti in duha našega ljudstva. Ta borba se bo vodila v rudnikih, tovarnah, ladjevinskih in na farmah ravno tako, kakor na bojišču. Vojaki in pomorski so brez moči, aki proizvajalcem ne izvrše svojega dela. Vsek den v verigi mobilizacije boreče se sile je potreben, če hočemo izvajati vojno zoper militarizem in principe blagovnosti. Delavec, ki zabiže željev v steno nove lidje, opravlja ravno tako koristno

delo za naši republiko, kakor mornar, ki odvede ladjo čez morje ali vojak v zakopu.

Problem produkcije, ki ima namen preprečiti nepotrebno klanje našim bratov, mora rešiti delavstvo — in rešiti ga morajo delavci. Prostovoljna korporacija ne leži samo v tem, da bomo delavci pravični, temveč tudi v tem, da so drugi pravični napravni.

Na vladni delavci je odgovornost, koliko so v stanu storiti delaveci. Mere človeškega blagostanja in upoštevanja človeške strani proizvajanja potrebujejo delavcev, ki so na sebično pridobivanje injektiv.

Daje delavcem pošten prostor

za bivanje, čuvanje jih pred pogoji, ki jim hujšajo vse vse plačo do glede skrbnosti, prekrbiti jih zredstva za pravilno obravnavanje njihovih pritočb, zavajajo se, da njihovo delo tudi šteje za pridobitev zmag in večjo svobodo — in ne za privatno profitarje, in delaveci bodo izvrili svojo zalogu.

Sedanja vojna je vojna delavstva. Delavstvo mora zmagati in v vsak stadij vojne in končna zmaga mora biti v korist vsega človeštva. Kajti edino na ta način so opravljene strašne krive.

Kako rešujejo bolševiki zemljiste probleme.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države. Privatna lastništva zemljiste pa ostanejo v lasti države.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države.

London, Anglija. — Na raznem vprašanju, kako nameravajo bolševiki rešiti zemljiste probleme v Rusiji, je odgovoril zastopnik ruske bolševiske vlade Litvinov, da postanejo vse zemljiste last države.

NEMŠKA INVAZIJA RUSIJE.

(Obzajemnost z prvo strani)

Med nemškimi listi samimi je precej različno mnenje o položaju, ki se tiče Rusije. Časopisi, ki so se včeraj burno pozdravljali konec vojne na vzhodni fronti, so danes v veliki zadregi in priporočajo vladu, da naj pusti bolševike na miru, pač pa naj posveti vse sile germanizaciji baltiških provinc. Junkerski listi pa hočejo naseljevanje in zahtevajo, da se nemške čete ne snejo preje ustaviti, dokler ne pridejo v Petrograd in Moskvo.

Uporni Poljaki premagani.

London, 19. februar. — Iz Petrograda poročajo, da so bolševiki premagali protirevolucionarne poljske čete v Minsku. Poljaki so imeli 2000 mož z artillerijo in po krvavi bitki s silami delavsko-vojaškega sveta so se umeknili v ne-redu. Eden oddelek poljake čete, 600 mož po številu, je bil dokraj uničen. Kar je bilo demokratično mislečih Poljakov, so se pridružili bolševikom. Prebivalstvo v Minsku je gorko sprejelo čete sovjete in jih preskrbelo z živcem.

Bolševiki so prestregli brezko-vojno brzjavko povojnika poljske legije generala Dowbormusnega, ki je bila oglovljena na vrhovo poveljništvo nemške armade. Dowbormusnički je hotel sporočiti Nemcem, da se jim hoče podatki in pokorno služiti, ako pridejo na pomoč njegovi legiji, ki ne pripozna oblasti delavsko-vojaškega sveta.

Poljaki se ne dajo potolačiti.

Amsterdam, 19. februar. — Poljski vladni svet v Varšavi je izdal manifest, v katerem brdiko toči, da so centralne države pogazile vse obljube o "osvoboditvi" Poljake. V sklicu stoji, da je Nemčija zahvalna prisotnosti poljske delegacije v Brest Litovsku in končno je s poljsko deželo Colin kupila mir z Ukrajino.

Vsenemci so zelo jezni radi te-ge manifesta. Berlinški "Lokal-anzeiger" pravi, da je manifest poljskega vladnega sveta "napoved vojne Nemčiji in Avstriji, to-rej proti državam, ki sta osvo-bodile Poljako izpod jarana carizma."

Iz Švice javljajo, da so avstrijske čete streljale na množico Poljakov v Lvovu, ki so demonstrirali za združeno Poljako. En Poljak je bil ubit, kar je pa množico še bolj razčašilo. Vse poljsko prebivalstvo se je udeležilo po-greba in vse gledališča in proda-jalne v mestu so bile zaprite.

Petrograd, 19. februar. — Kljub temu, da je ruska armada v stanju razorevanja že osem mesecev, je še vedno več kakor pet milijonov mož pod orokjem. Demobilizacija bi ne mogla biti končana najmanj eno leto, "ako bi šlo vse v najlepšem redu in če ne bi Ru-sov oviral centralne države.

Delegatje kmečkega konгрesa so se sporazumeli z vašenskim de-lavsko-vojnim svetom in odo-brili načrt zakona za socializira-jezemljijo.

Predsednik vlade Lenin je pre-povedal vojnim ujetnikom pri-hati v Petrograd, kjer zopet pri-manjkuje živeža; namesto tega priporoča Lenin osvobojenim voj-nim ujetnikom, da se nasele na-dele, koder je dovolj hrane.

Nova odredba vlade, ki dovo-droža razporoko, je vsekakor do-brodo nezadovoljnim zakon-skim dvojicem. Samo v Petrogra-du se je prijavilo 38.000 prošenj za razporoko.

Patrijarh pravoslavne cerkve je zapovedal vernikom, da se ne smejo držati novega koledarja, ki ga je vpeljala bolševska vlada, temveč da se drže starega julijan-skega koledarja, ki je trinajst dni poznejši. Patrijarh je tudi ozna-nil vernikom, da obvršujejo vse cerkvene praznike kljub temu, da jih bolševiki odpravili. Patri-jarhova cerkev v Moskvi so ob-iskali tatovi in odnesli zlatnine v vrednosti več kot miljon rub-ļev.

Prusianiziranje Poljake.

Washington, 19. februar. — V pro-duciju pruge vlade je včetih 12 milijonov mark za nemško pro-pagando na russkem poštnikom. Iz Švice tudi poročajo, da hoče Nem-čija prusianizirati Šlezijo, Kur-landijo in Litu in Bosno ter Her-egovino.

Razvoj iz inozemska.

Boljove žrtve v klečah.

Paris, 19. februar. — Chas. Hum-ber, član francoske senatske zbor-nice in lastnik lista "Journal", je bil danes aretiran. Zapor je sledil huiški preiskavi, pri kateri so mi-litaristične oblasti zaplenile mnoge obteževalne listine. Humberta dolže, da je bil v zvezi z Bolo pa-šo, ki je obsojen na smrt zaradi vohunstva v prid Nemčiji.

Velike povodnje v južni Afriki.

Johannesburg, Transvaal, 19. februar. — Silno deževje v Trans-vaalu, Natunu, Mozambique in Zululandiju je povzročilo silne po-vodnje, ki so tirjale že več sto člo-veških življenj. Voda je odnesla mostove, razdrila železnice in uni-čila telegrafiko zvezo. Mnogo na-seljnik domačinov in Europejcev je izginilo s površja zemlje.

Kajzerja pitajo z lažmi.

Atlantska luka, 19. februar. — Dr. Arthur M. Davis iz Pique, Ohio, osebni zdravnik nemškega cesar-ja, je končno zapustil Nemčijo in dospel na ameriška tla. Ko se je poslovil od kajzera, je zadnji de-jal Davisu sledče:

"Upam, da se kmalu vrnete.

Vojna bo končana v kratkem času in Nemčija bo zmagača. Moji generali so me uverili, da so vesti iz Amerike o transportiranju ar-made v Francijo izmisljene. Nemške submarinke so srečno potopile večino ameriških transportov in komaj 30.000 mož je prišlo na Francoško."

Tako nemški generali pitajo z lažmi svojega kajzera.

Officijelno je priznano, da ameriška ar-mada v Franciji šteje že 180.000 mož.

Dr. Davis pravi dalje, da po njegovem mnenju Nemčija ni za-čela vojne zaradi pravljivite no-vih dežel, temveč zato, da uniči socialistično gibanje v Prusiji, ki je že ugrožalo militaristični si-stem. Te informacije so mu za-upali uradniki nemške vlade.

Mrs. Clara Steinberger, ki je prišla s svojim sinom po treh le-tih bivanja v Nemčiji nazaj v A-meriko — njen dom je v San Franciscu, — pravi, da voda po-vsi Nemčiji velika lakota. Ena gos v Berlinu stane \$42, premog pa, kadar ga je sploh mogoče dobiti, \$300 do \$400 tona.

Štrom Amerike

PRVI NOVINKI ODIDEJO KMALU.

Chicago, Ill. — Novine, ki štejejo okoli 8.000 mož, prično od-hajati v taborišču prihodnjem nedeljo in bodo odhajali v majhnih oddelkih do 28. februarja.

SREZPŠENIČNI TEDNI PR-DEJO.

Washington, D. C. — C. H. Hy-de, ki zastopa oklahomske državne obrambe odbor, je pred sena-tim poljedelskim odborom izjavil, da predejo brezprešenični tedni me-sto brezprešeničnih dni, če ne pridejo več pesnice. Priporočil je, da vlada določi ceno tudi za druga-zita, ki nadomeščajo pesnico.

Njegovo mnenje je, da živilska uprava določi ceno za vas živila, ali naj se ji pa odvzame pravico določati ceno za pšenico.

REKA JE ZAČELA PADATI.

Evansville, Ind. — Reka Ohio je pričela padati. Dosegla je višino 39.5 čevljev, ali 4.5 čevljev nad poplavskim znamenjem. Dospeli so prvi parniki v pristav po 9. decembru in priceli so manje nakladati in razkladati blago.

Namenjeni so po reki nizvod, da pripeljejo blago v mesta, ki so bila zavoljila ledu odrezana od prometa. Prvi je dospel parnik "Evansville" in je bil kmalu na-ložen.

Velike ledene ploše še vedno vedno plavajo vzhodno Evansville. Poročila iz doline Wabash na-znajo, da je poplava spridila do 100.000 bušljivih koruze.

OČE MLAČNEŽA OBSEJEN.

Milwaukee, Wis. — Zvezni so-dnik Anderson je obsodil William Gesserta iz Plymoutha, Wis., na pet let ječe, ker je svojemu sinu svetoval, naj se ne prijaví v na-horni komisiji.

DOLGA POT RADI VPRABAL-NE POLE.

Portland, Ore. — James Files, ki je preje delal v Portlandu, de-la sedaj v župarskem taborišču pri Quebecu. Napravil je 500 milij pota, da se je prepričal, da je bi-la njegova vojaška pola pravilno spisana.

VOLITVE SE VRĀJE PO VOLIL-NI REFORMI IX LETA 1917.

Albany, N. Y. — Izredne voli-ave za kongres v New Yorku se vrše po razsodbi prizivnega sodnika po razdelitvi volilnih okrajev, ki je bila izvršena v letu 1917.

DELAVKE BODO MORALE NOSITI AVBE IN VRHNE HLACE.

Albany, N. Y. — Če postane postava zakonski načrt, s katereim se strinja državna industrijalna komisija, tedaj bodo nosile žene avbe in vrhne hlače, ki delajo okoli strojev.

ZDRAVSTVENO STANJE V VOJAŠKIH TABORIŠČEH ZDOLJUJE.

Washington D. C. — Vojni de-partment je izdal poročilo, da se zdravstveno stanje v vojaških ta-boriščih izboljšuje. V bolnišnicah prihaja vedno manj vojakov.

OSEM TISOČ ŠIVILJ ZASTAV-KALO.

Philadelphia, Pa. — Zastavko-vo je nad 8.000 živilj, ki izdelujejo ženske in otroške bluze in oblike. Stavka je izbruhnila tako nadomoma, da so podjetniki izjavili, da je bilo pričakovano.

Policej na koncu je arretiral šest štrajkarjev na Chestnutovi ulici. Vsaka je moralna položiti \$400 poročila. Najeti preteperi so neusmiljeno pretepli štrajkari. Esther Abrais in Leah Pa-pin.

IZVOZ ZLATA V MEHIKO JE ODVISEN OD CARRANZE.

Washington, D. C. — Združene države so predlagale, da dovo-lijijo izvoziti toliko zlata v Mehiko, da zadostuje za takojšnje potrebe predsednika Carranza. Mehika ima zdaj zlato v ameriških bankah za kritje njenega profita.

Mehika si je na različne načine pridobil v Združenih državah kredit v zlatu. Bila je izdana pre-poved za izvoz zlata in Mehika ga ni mogla dobiti. Nekaj zlata je dobila, ker je prodala predivo in se sporazumela glede lastniške pravice Tehuantepec telefoni. Pravijo, da pojde od 10 do 15 milijonov dolarjev zlata v Mehiku, če Carranza sprejme spora-zum, ki ga predlagajo Združene države.

PREMOG V ZAPADNI PENNSYLVANIJI PO \$2.00.

Washington, D. C. — Kurivni upravitelj Garfield naznana, da stane sedaj za nekatere distrikte v zapadni Pensylvaniji tona pre-moga \$2.00. Ta cena velja rum of-mine. Prejšnja cena je bila \$2, za izbran premog pa \$2.25.

CENE V TRGOVINI NA DEBELO SO POSKOČILE ZA 75 ODSTOTKOV OD LETA 1914.

Washington, D. C. — Odkar je pričela svetovna vojna so cene v trgovini na debelo še kvísku za 75 odstotkov.

Od januarja do decembra 1917 so se farmarski produkti podra-zili za 39 odstotkov, livaža za 23, oblike 28, les 27, medicine 60, ku-hinjska posoda za 37 odstotkov.

ZIVILSKA UPRAVA PRIP-OČA VARDENJE Z ZIVILI.

Washington, D. C. — Živilski upravitelj Hoover je izjavil pred zboriščem poljedeljakom odse-kom, da je potreba uvesti obvezne brezmesne in brezprešenične dneve v hotelih, restavracijah in železniških obedovalnih vozovih.

Malicijomo. A. "Zakaj se ne porodiš?" ko imate tako lepe pri-ložnosti?

B. (pesnik): "Zato ne, ker sem z "mužu" poročen!"

... "Ah, potem živite v nesreč-nem zakonu!"

RAD BI IZVEDEL

za svojega brata Johna Oblak. Pred tremi leti je bival v West Virginiji, sedaj pa ne vem, kje se nahaja. Ako kdaj rojakov ve za njegov naslov, prosim, da mi ga naznani, ali pa će slučajno sam či-tati ta oglas, naj se mi javi. Nje-gov brat:

Martin Oblak, 3949 West 22nd Street, Cleveland, Ohio.

CAS.

Edina Slovenska revija izhaja mesечно na 36 straneh in velja za vse leto \$2. Čas, 2711 S. Millard Ave. Chicago, Ill.

Proletarec

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec je pravo sliko socialismus.

Naročna cena \$2.00 na leto, \$1.00 za pol leta.

Naslov: PROLETAREC 4008 W. 31st St.

CHICAGO, ILLINOIS.

VELIKI SLOVENSKO - ANGLEŠKI TOLMAC. Knjiga obsegajo poleg slov-nangi slovenski, slov.-angli. razgovore na vsakdanjo potrebo, navodilo za angloško pisavo, splošvanje angloških pisem in kako se postane ameri-ški državljan. Vrh tega ima knjiga dosaj največ slov.-angli. in angli. slovar.

To je najboljša in najbolj popularna knjiga na primenje angloščine in ne bi smelo biti slovenske naseljence ki bi ti knjige ne imel.

Knjiga trdo in okrasno v plasti vesana (450 strani), velja \$2.00 in je dobiti pri

V. J. Kubelka, 630 W. 14th St., New York, N. Y. Pošte po snižki slovenskih knjig.

"HRENOLA"

Cena je \$35.00

NAJNOVJEŠE VRSTE

GRAMOFONI

ki jih izdeluje edina slovenska tvrdka

FR. HREN&CO.

14 W. Kinzie St., 352 N. State St.

Chicago, Ill.

Nasi gramofoni igrajo vse rekorda.

Pišite po slovenski cenik.

Hčemo zastopnike.

Vsek, ki kupi en stroj St. 1918 dobi prost: "Sinoči sem na-šal bil", "Veseli goden", "Odprti dekli kamico", "Srečna mladost" plakete. Z naročilom je poslati, Money Order, all gotov denar v priporočenem plazu.

NEKAJ NOVEGA.

All ū veste na edino slovensko brusilnico in trgovino v vse brivko opravo?

Jaz imam v logi najfinje brivne britve, pasove, stroje

IMENIK

krajevních društev S. N. P. J.

- This block contains the entire page of the telephone directory, listing names, addresses, and phone numbers for various locations.

Ant. Hrast, Gen. Del. Cannonburg, Pa., in ne več v New Duluth Minn., ker sem se preselil.
Anton Hrast, predsednik gl. porotnega odbora.

Naznanila in vabila

Racine, Wis. — Naznanjam članom društva Slovenske st. 68, SNPJ., da je sklep zadnje mesečne seje, da se bo vsakega, ki bo izstal od treh zaporednih ur, suspendiralo za en mesec ob boških podprtih. — Seje se vrne vseko drugo nedeljo v mesecu ob 9. delop., udeležujejo se jih v oblinjenem številu kot dosedaj. — Pridružite assessment pravodarno, da se van ne bo treba pregovarjati zaradi suspendacij, ki ne nastanejo po krvidi tajnika, nego vedno po krvidi članov. — V vseh društvenih zadevah se obravljajo na naslov tajnika: Frank Gersak, 832 Racine St., Racine, Wis.

Greenland, Mich. — Pozivam člane društva Novi Dom st. 28, SNPJ., da se v oblinjenem številu udeležje pribrodjuje seje dne 10. marca. Na dnevnem redu bo volitve* novega tajnika, ker se je prej načinil za to čas. Valedi tegu je potrebno, da se udeležijo tudi seje v kar najboljšem številu in izberete iz avove navedene tajnika, ki bo kompetenten voditi poslovanje našega društva. — Zajistivo je, da se toliko članov vedno odtegnejo društvenim sejem, kar je društvo v veliko škodo. Kadar pa vse želenih članov se ne more izvršiti tistega dela, kot bi bilo za društvo in jednotno potrebno. Zavestite se dolžnosti držitve in jednotno in udeležujte se sej. — Tom Dumencic, tajnik.

Noris, Ill. — Naznanjam članom društva Svoboda st. 80, SNPJ., v Bretonu, Ill., da sem se preselil na spodaj označeni naslov. V vseh društvenih zadevah se v bodico obravljajo na moj novi naslov. — Zeleti je, da bi se v nekoliko večjem številu udeleževali društvenih sej. Pri našem društvu so člani, ki se skoz vse leto ne udeležijo nobene društvene seje, daskravno žive v bližini in bi udeleževanje sej ne ponemnilo nobenih potešek. — Da se ta malomarnost nekolično odprije, se bo v bodico vsakega, ki se ne bo v treh mesecih udeležil ena seje, kaznovalo z enosmesečno suspendacijo. — Matt Michaelich, Box 240, Noris, Ill.

Bentonville, Pa. — Opozorjam člane društva Maj st. 240, SNPJ., na sklep redne seje dne 3. februarja, ki se glasi: Vsak član, ki se ne udeleži treh zaporednih sej, bo kaznovan z enosmesečno suspendacijo. Opozivljivi varoki so le bolesni, nujno delni in drugi takci izredni slučaji. — Nadalje opozorjam člane, naj ne raznašajo stvari, ki spadajo samo na društveno sejo, v druge javne prostore. Prostor za pričakovanje in razjemanje je društvena seja ne na razjemanje v javni in privatni lokal. — Ravnjajte se po teh navodilih in vzpostavite goravnji sklep, da se izognete suspendacijam. — Alois Humar, tajnik.

Girard, Ohio. — Opozorjam člane društva Ljubljana st. 40, SNPJ., da se zanesljivo udeležite seje 3. marca o poletnih popoldne. Assessment bom od sedaj za naprej pobitil pred sejo. Na tej seji imamo sklepiti glede društvene zastavljene. Do boste poučeni o društvenih sklepih in pri sklepanju tudi sami sodelovali, je najboljši, da se redno udeležujete sej. — Fr. Gorie, tajnik.

Chicago, Ill. — Opozorjam člane društva Narodni Vitez st. 39, SNPJ., da se gotovo udeležite prihodnje seje, ki se bo vrnila dne 24. februarja ob 2. poletne v navadnih prostorih. — Seja bo zelo važna; resevati imamo točke, priporočane od glavnega urada. — Pridite po jednostne stenske koledarje, kateri jih je nimate. — Upoštevajte to moj opomin in se udeležite sej. — J. Koron, tajnik.

Waukegan, Ill. — Opozorjam člane društva Sloga st. 14, SNPJ., da upoštevajo v člen stran 64 naših pravil. Vsako zanesjanje ob strani članov društva na društvenega tajnika je neumestno. Društveni tajnik se nahaja v ravnu takih razmerah, če ne je v stanju, kot drugi člani. Valedi tegu se daje v blaghototo naznanje, da tajnik ne bo v bodico za nikogar več zalogal assessmenta, kadar tudi društvo ne pa se bo v tem okviru strogo ravnavalo po pravilih, to je, da bo vsakdo suspendiran, ki ne plača assessmenta pravodarno. Dnesko razmere kaj hitro pripravijo, boddisi tajnika ali društveno blagajno na rob finančnega pravila. Vse kot polovica članov se ni pisanlo nesmemanje na to mesec. Vse prisodelo prisotno, da se pravočasno oglašuje in poravnava pravljice. Februarji je krajši mesec kot drugi, zato je treba s mesečnim poročilom tudi bolj hitri. — Upoštevajte gorave vratnice, kar bo bolje za vse društvenega tajnika in tudi glavnih urad. Ce pliscate svoje pravljice, se vam ne bo treba hati, da bi v sluečju bolegosti ne dobili podporo, seveda če so ravnote po pravilih v drugih ozirih. — John Gantar, tajnik.

Chicago, Ill. — Članicam društva Neda st. 102, SNPJ., opozorjam, naj se v oblinjenem številu udeležte redne mesecne seje dne 3. marca. Na dnevnem redu bo večnih točk, med njimi navdihla iz glavnega urada. — Tistim, ki ne prihajajo redno, da je bil zapisnik našega društva pred veselico, da mora reska članica placiati vstopnico, po če se veselice udeleži ali ne. Prisim primeti, da se prihodnje seje pravljajo vse svoje pravljice ob zadnje veselice, da nam bo moglo predložiti nastanek razloga. — Katero se niste dobile stenskih koledarjev, jih se vedno morate dobiti na prihodnji seji. — Tajnik.

Chicago, Ill. — Članicam društva Neda st. 102, SNPJ., opozorjam, naj se v oblinjenem številu udeležte redne mesecne seje dne 3. marca. Na dnevnem redu bo večnih točk, med njimi navdihla iz glavnega urada. — Tistim, ki ne prihajajo redno, da je bil zapisnik našega društva pred veselico, da mora reska članica placiati vstopnico, po če se veselice udeleži ali ne. Prisim primeti, da se prihodnje seje pravljajo vse svoje pravljice ob zadnje veselice, da nam bo moglo predložiti nastanek razloga. — Katero se niste dobile stenskih koledarjev, jih se vedno morate dobiti na prihodnji seji. — Tajnik.

Collinwood, Ohio. — Naznanjam članom društva V. Boj st. 52, SNPJ., da sem ostupil od tajniškega urada. — Bodimo se obravljajo v stvarih, ki kažejo se društva, na novoga tajnika.

URADA PREDSEDNIKA GL. POROTNEGA ODBORA.

Naznanjam članstvu S. N. P. J. teri imajo kake stike z glavnim odborom, da v bodoče

delijo vas pisma na naslov:

Ant. Dolinar, 16216 Houtmoro Ave. — Obenem vas prosim, da poravnate assessment ob 24. v mesecu. — Andrew Aman, tajnik.

St. Louis, Mo. — Opozorjam člane društva Planinski Raj st. 107, SNPJ., kateri se niso udeležili seje dne 3. februarja, da naj plačajo assessment ob 24. v mesecu. — Na zadnji seji je bilo konča tretjina članov, ker je ravno tisti čas trajal skrajno na polici zaledenje; sedaj je strajk končan in vsakde ima prilike plačati assessment. — Posljavam vas tudi na obilo udeležbe prihoda, niso seje dne 3. marca. Na dnevnem redu bo več vratnih točk v korist društva in jednotne. — Naredujte se na danecnik Prosvešta, ki je lastina naselje vredna vsestranske podprtosti in strani članstva. — John Gantar, 1346 Wadsworth Ave., Waukegan, Ill.

Chicago, Ill. — Cenjenim društvom

NANT-Y-GLO COAL MINING CO. — NANT-Y-GLO, PA.

Pri nas se delja VSAK dan skozi celo leto, mi imamo vedno toliko voz, kolikor jih morejo premočari naši člani.

Mi imamo sedaj 40 novih hiš in gradimo še 35 novih. Nant-y-Glo je lepo malo mestce s 4,000 prebivalcev. Ena uro vožnje s poučeno vozilom je poslati Money Order ali gotov denar v priporočenem pismu.

"Sinodi se nam na vasi bil," "Veseli goden," "Odprti dekle kamnico," "Sredna mladost".

Z narodilom je poslati Money Order ali gotov denar v priporočenem pismu.

Kdor pa želi kupiti slovenske

plošče, naj se obrne do našega

glavnega zastopnika Franca Černe,

6033 St. Clair Ave., Cleve-

land, O. Obenom ga toplo pripo-

čamo vsem rojakom v mestu Cleve-

land in bližnjem okolici. Kdor želi kupiti HRENOLO FONO-

GRAF, naj se obrne do njega. On

vam dragevolje razkaže Hrenola

fonograf, da se osebno prepriča-

te, da v resnici igrajo bolje kot

katerisibodi drugi fonografi na

prodaj do sedaj. Rojaki v mestu

Chicago in okolici naj se obrnejo

na našega zastopnika Mihaila

Skočirja, ali pa našaravnost na

tvrditko:

JOSEPH LOZAR,

EAST HELENA, MONT.

Na prodaj je

Grocerijska prodajalna in pro-

dajalna za oblike in (saloon) go-

stilna z društveno dvorano na raz-

polago za seje in zabave. Hiša,

poslopje je pet sob, in druga hiša

je dve sobi (Ware house) skladisče

in garage za automobile, dve štali

in tri lote (stavbička). Vse se pro-

da pod zelo nizkimi pogoji za malo

sveto. Več se izve akop piše ali

se osebno izglasite pri:

JOSEPH LOZAR,

EAST HELENA, MONT.

Očeta

Mollingerja

čislajo

in na tisoče ljudi se je oprijelo te-

naravnove zdravstvene navade.

Vsebina tega slovitega čaja

je vesta iz starih časov.

Naravna pota se ne dajo boljši

s človeško sposobnostjo.

Očeta Mollingerjevo sivo zdravilo

so izposnali bolniki, ko je bil le

on misjonar po zapadni Pennsylvaniji.

S tem, da je oskrbljal mnogo bolnikov

je povzročil njegovo slavo. V času nje-

vega življenja, nad 10,000 bolnikov

je iskalo njegove pomoci. On je napisal

nad 80,000 zdravniških receptov.

Njegov SLOVITSKI ZELJONI CAJ je bilo

ime imen njegovih najboljših zdravil.

To zdravilo vsebuje vankovrsne zdrav-

ilne snovi. MATERJE narave v različnih

zeliščih, rastlinah, koreninah, itd.

Za boljšo, jutra, oblasti, trgovci, za-

prinjeni, slabo prebavo, glavobol, za-

zdravilo je zelo dobro.

Najboljše zdravilo za vse notranje in

zunanje, kakor tudi tajne bolzani.

Knigo "Pet z zdravju" posljajmo

z nakupom in poštino prost.

Pisimo naslavljajte na:

The Parlor Pharmacy

162-2nd Ave.

New York, N.Y.

FRANK FUZER

Pri meni se dobri stanovanje

in hrana ob vsaki priliki. Pos-

bno posornost obračam do pot-

nikov. Dobra in točna postre-

ba.

MILLWAUKEE, WIS.

Naš slovenski odde-

lic vam pomaga pri

nakupu. Naš sloven-

ski tolmač vam bo

poskrbel, da bo

vrede nitro dobili vse

kar zelite kupiti.

14 East Park Way (N. E.)

Pittsburgh, Pa.

FRANK FUZER

Pri meni se dobri stanovanje

in hrana ob vsaki priliki. Pos-

bno posornost obračam do pot-

nikov. Dobra in točna postre-

\$18,500,000.00

Z BESEDO: OSEMNAJST MILJONOV PET STO TISOČ DOLARJEV JE POSOJENEGA NA PRVE MARKEČE, HIPOTEČNA POSOJILA IN NA OBVEZNICE; KUPCI TE VSOTE NISO DO DANES IZGUBILI NITI CENTA.

To je naš rekord, na katerega smo lahko ponosni. Direktor tega odbora je gosp. J. F. Stepin, kateri je že nad 28 let v zvezi s tem bančnim poslom in je v ti dobi prodal za \$9,000,000,000 markečev, hipotečnih posojil in obveznic in kot blagajnik in predsednik te hranilnice v času šest let in pol napravil posojil raznim kupcem na markeče, hipotecko in obveznice za \$9,500,000 in niti centa niso izgubili kupci.

Mi imamo vedno naprodaj razne prve markeče hipotečna posojila in obveznice v znesku od \$100 do \$20,000.

Vi ne morete boljše naložiti svoj denar kot v teh prvih markičih, hipotečnih posojilih ali obveznicah.

AMERICAN STATE BANK

J. F. Stepin, pred.

Em. Beranek, podpred.

Adolf J. Kraus, blag.

Pod nadzorstvom "Chicago Clearing House". V zvezi s poštno hranilnico Združenih držav.

1825 Blue Island Ave.,
vogal Loomis ulice,
CHICAGO, ILLINOIS.

PAZITE IN HRANITE

Narodni izrek pravi: "Pazite na vaš bolj denar za črno darje." To pomenja toliko kakor prvo pazite in hraničnik ste je zdravi in mladi, da boste imeli nekaj za starca in osemnajst leta.

Vsek Slovenski mora paziti in hraničnik, ko le to je edina pot, ki vas vodi v nadzivost. Prvi dolar, ki ga daje nastran, se lahko neni kot itenseljki hansen sponzorja na katerim vseki stremi. Dobro je vedno imeti na pametu narodni izrek ki pravi: "Zrno do srasa pogoda: hansen na hansen palča". Najstetje je podstek ali brus poteka na nikdar nicens. Zatoj pričnimo vigrati vaš denar je danes, ampak pazite, da ga nagnete v gotovo in varno banko. Z vlogo enega dolarja dobite večno bandno knjižico.

Mi sprejemamo denar na hraničnik vlogo in plidamo po 3% obroci od njega.

Pridajemo denar v Italijo, Benetje in Francosko.

Pridajemo prvo posojilno morigage (markete) in dajemo v našem varnem hraničniku predava.

Sprejemmo upise za parobrodno potovanje v stare domovine po vojni.

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Kapital, vloge in prebitki znake nad \$6,000,000.

Edina Slovenska Tvrda

Zastave, regale, zrnke, kape, pečate, in vse potrebljene za društ. injet. Delo prva vrste. Cene nizke. Slovensko osnivo posljeno zastavi.

F. MERZE, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

PAIN-EXPELLER

je postal domaća beseda v vseki slovenski družini, zato nepraviljivega časa pri: točki: sočetinah in medogah.

Sedaj razumejo so nas primorale, povisiti ceno na 75 in 65 centov za stršenico, skočimo, da ostane iste kakovosti in da enako učinkuje.

S tem imate jamstvo, da state, dobro sredstvo z isto močjo tudi dobite. Nikar se dajte premotiti z nizo ceno nečudnih ponaredil.

Stari, pravi Pain-Expeller dobete le v navitku kot je ta našikan. Pri kupovanju gaže na sredro znakmo, na besedo Lossi in na naše ime.

Pravi Pain-Expeller je dobiti v vseh uglednih lekarstvih in naravnost od nas. Streljenica za 65c je konstantna kot pa za 25c ker obsegata vči kot dvakrat toliko.

F. AD. RICHTER & CO.
74-50 Washington Street, New York

Ali veste, kaj se godi dnevno po svetu? Ako ne, potem je to vaša krivica. Vas lahko izveste, ako se naročite na dnevnik "PROSVETA"! Prinala svetovne novice in dnevne ameriške vesti. — List stane za celo leto \$3.00, pol leta \$1.50. — Zastopniki so vsi društveni tajniki in še drugi pooblaščenci. — Naslov za "PROSVETO" je

2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Rojaki v Pittsburghu

in po napadni Pensylvaniji ne posabite mojega znova, kadar potrebujete JAVNIH NOTARJA in TOLMAČA. Vašemu jamčim dobro in poštno delo.

ANTON ZBAŠNIK
Slovenski javni Notar in tolmač

Sala 102 Bokewell Bldg. vogal Diamond in Grant Six.
Pittsburgh, Pa.

Tel.: Court 3459 Nasproti Court House.

NAKLADALCE

z družinami in nameci potrebujejo.

THE KELLANCO COAL & COKE CO., GLOMAG, KY.

Bližnje mesto je Hazard, Ky. Potr. Co. "Drift" rov. Premog je visok 4 stopce in 4 palec. Ni skrivine. Delo s strojno. Stalec delo. Boljši delavci za sudilo od \$80.00 do \$120.00 na dva tedna. Odprtje svetilke se rabijo. Prodajalne, dobre hiše in električno zasvetljivo in vodo na dobo v najem za 25.00 od sobe, hiše in cerkev. Pridite oseba ali pa pišite na: The Bellanca Coal & Coke Co., Glomag, Ky.

Vzemite Louisville, Nashville, R. R. in Winchester, Ky ali pa iz McRoberts, Ky.

Največja Sl. zlatarska trgovina

Frank Černe
6033 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

Zaprije in stenske ure, prstane in medaljonke vseh Slov. Jednot in Zvez, bruske, zapestnice, dijamantne prstane in kavalirje, varilice it. t. d.

PODRAŽLJAVAMO: ure in drugo zastavno po nizki cenai.

PODRAŽLJICA
COLUMBIA GRAMOFONOV

in gramofonskih plak. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahko menjavo odpadila. Pišite po snaku, kateri se Vam podijo brezplačno, ali pa osobno vprašajte za ceno preden drugod kupite.

Najboljši blago.

Najnižje cene.

KLOBUKI Najnovječe

črne, sive, zeleni,

\$2.00 modri, rujavi in zeleni
\$2.50 \$3.00 \$3.50 \$4.00

Baržunasti klobuki (žameta-
vi) 4.50
črni, rujavi in zeleni.....

Belaj & Močnik

Trgovina z močko opravo

in krojačnica.

Flanelaste sravice \$2.00

sive, rujave, in
modre (navy blue) \$2.50

75c \$1.00 \$1.25 \$3.00 \$1.75

\$2.00 \$2.50

Pošiljamo v vse države v Ameriki postnine PROSTO.

Kape iz kožnikevine,
tino izdelane

Flanelaste sravice	\$2.00
sive, rujave, in	\$2.50
modre (navy blue)	\$3.00
75c \$1.00 \$1.25	\$3.50
\$1.50 \$1.75	\$4.00
\$2.00 \$2.50	\$4.50
	\$5.00
	\$5.50
	\$6.00
	\$7.00

Piše GREGOR KOROBAC
pl. GAJZA.

Na biljo pred Pustom sem bil tako buzy s prevajanjem krovov in flancov, da se nisen vtegnil vlečeliti shoda v Milwaukee, dasi sem bil povabilen. Brzjavno sem torej naprosil prijatelja, da me zastopa pri reporterki mizi. Fant je moji želji ustregel in drugi dan sem dolil od njega sledenje report: "Shod slike od monarhistov, vdelečeni pa po ogromni vedeni republičani. Bržkone je bilo to vzrok gromovitega (?) zplavza, ko je nastopil prvi govornik Zmaj iz Bosne. Ploskanje je bilo tako kot v Lazarevcem gradu; milšči v gumasti ospatih bi se siljala teči. Govornik se je pliano oziral po pomoči in šele, ko je došla na oder častna straža, to je g. Tolabić in g. Švarc pa je nekaj drugih, čutil se je potroštanega v prišel je malo k sapli. Govorčica je imela velikanski uspeh. Vsaki točki je siedila grobna tisina in pritajeno zdehanje. Saj je tudi umetnost zagovarjati monarhije in dinastije vprito državljanov svobodne republike. Prvemu govorniku je sledil g. Tolabić, kateremu je pripadala kisla lešnika razlaganja krfake deklaracije, ki jo je skoro vsak udeleženec ne držal v rokah.

Pozamezne točke so bile bridle, kot postaje križevega puta. Dokument je tako umetniško sestavljen, da je peta, šesta in sedma točka sama zase garancija, cela deklaracija skupaj pa ni drugega kot izjava, vsaj tako nas je podupil g. Tolabić in on vendar je več. Vsa umetnost razlaganja je bila v tem, da se mnogo govorja, pa niso ne pove in niso ne odgovorili! Nov dokaz, da z monarhijami padajo tudi lepe, stare navade in tradicije, je bilo dejstvo, da je občinstvo samo brez predsednika zadržel star copat v brezastega mačka, ki je na visokem fencu pel visoko pesem ljubezeni v prečudovito dolgih, zavitih akordih zelenocki mačici na podzidku. Nečini mačici so se oči zasvetile, maček pa je rekel "grdav".

pozamezne točke so bile bridle, kjer bi potekali velovi življenja, kot arhitrivi potoček med večnim cvetjem južne Kalifornije. . . Taka bedasta domislija! Nato sem zbral moje pesniške proizvode, sonete, gazelice in kar je še podobne načinke, kjer se govori o lepi bradiči, o ustnikih kot evetočki grah, o bisernih zobkih in rožnih licht, o najnajih očeh, iz katerih se utrinjajo nebeske zvezde iz kremljev itd. pa sem kuril z njimi peč do polnoči. Zjutraj se je gospodinja na vso moč čudila, kako da je peč vna zareča, ko je zvečer vendar samu tri lopate premoga naložila na ogenj. Jaz ji seveda nisem hotel povediti koliko nesmrtno gorče ljubezeni se je sevilo in sevedlo v peči pretečeno noč. Sosed fant pa mi je pravil, da je videl svilgati plamen iz dimnika visoko v zrak, pet blokov na okoli pa da je duhstelo po solnčnih rožah in rožmarinu. Saj ni čudno!

Gajžla.

BREZ VEROKA.

Ni ga vzroka za trpljenje že lodenčnih bolečin. Vi lahko dobite Trinerjevega grenkega ameriškega vina v vsaki lekarni in to je zdravilo, ki pomaga proti takim bolečinam in pomaga vzdržati čreva čista in v delovnem stanju. Ako uživate Trinerjevo ameriško grenko vino, gotovo nimate prebavnih nedrov in ne zapeke, glavobola, izgube spanca, nervoznosti itd. To zdravilo vam izčisti želodec, pomaga prebavnim organcim in vam povrne zdravo slast do jedil. Cena je le \$1.00. — Trinerjev Liniment in Trinerjev Cough Sedative bi morali imeti vedno doma, kar pomeni biti pripravljen za vsak slučaj v tej sezoni. Trinerjev Liniment je nekaj zelo dobrega za ozobljine, zvajanje, nevralgične bolečine in proti trganju. Triners Cough Sedative je pa gotova pomoč proti prehladom in kašilni bronkitu itd. Cena: Liniment 35 in 65c v lekarnah, po pošti pa 45 in 75c. Sedative pa 25 in 30c v lekarnah in po pošti pa 35 in 60c. Joseph Triner Company, izdelovalnjek v kemik, 1333—1343 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

2140-22-22 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvatskem, slovaškem, češkem, poljskem, takor tudi v angleškem in nemškem jesiku. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovce. — "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

NARODNA TISKARNA

2140-22-22 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

FRANK STONICH

brat zlatarjev Jacoba in Johna Stonicha, se priporoča cenjenira rožkom Širok Amerika.

Kadar potrebujete ali kupujete zastavno n. pr. ure, verzifico, prstana, broške itd., se obrnite name, ker boste dobili blago prvo.

VSE GARANTIRANO!

V zalogi imam znake, prstane, priveske, broške raznih jedinst.

FRANK STONICH

7 W. Madison St., Savings Bank Bldg., Kos. 606, CHICAGO, ILL.

ST. CLAIR AV. JEWELRY

JOSEPH MARINČIĆ, lastnik.

5805 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Slovenska trgovina z urami, zlatino, brillanti, Columbia gramofonske plošče različnih jesikov, sprejemam v popravilo ure, zlatino, zlato ali gramofon upravljanje mene za ceno, stane vas same te pošesti, pripravite si tem dolarja. Ne posabite gesto "svoj k svojim".

Se priporočam, JOSEPH MARINČIĆ, zlatar, 5805 St. Clair Ave.,

Cleveland, Ohio.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Cenjenemu občinstvu v Clevelandu in okolic, da sem prešel moje tega vino v nove moderne vrejene prostore na 6217 St. Clair Av.

Priporočam se cenjenim odjemalcem ter občinstvu sploh za zakup male in delne oprave.